

УДК 330.341

М.В. Тененський, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Н.М. Гарматій, канд. економ. наук, доц.,

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СИСТЕМ У БІЗНЕСІ

M. Tenenskyi , the 2nd (master's) level of higher education applicant

N.M. Harmatii, Ph.D., Assoc. Prof.

USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES AND SYSTEMS IN BUSINESS

Залучення цифрових технологій та систем у бізнес є одним з найбільш значущих трендів в цій сфері. Справедливим буде твердження, що використання новітніх технологій істотно впливає на усі аспекти та особливості ведення бізнесу: від формування стратегій розвитку до виконання бізнес-процесів [1]. Як правило, дана тенденція привносить ряд вагомих переваг, зокрема збільшення ефективності підприємств та організацій, оптимізація операційних витрат, покращення якості кінцевого продукту чи послуги, можливість до адаптації в мінливих ринкових умовах, що є вагомим фактором для досягнення довгострокового успіху [2].

Процес залучення цифрових технологій та систем у бізнес називається цифровою трансформацією. Провідні міжнародні економісти вважають впровадження цифрових технологій одним з основних факторів для інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності будь-якого бізнесу [3]. Також цифрові технології в тій чи іншій мірі сприяють трансформації моделей бізнесу, його ділової та організаційної діяльності, формують нові складові компетенцій, що використовуються в підприємницькій діяльності загалом [4]. Цифрова трансформація дозволяє бізнесу йти в ногу з часом та забезпечувати максимально можливий розвиток. Варто також відмітити важливість комунікації із кінцевим клієнтом чи споживачем через різноманітні сучасні технічні засоби: чат-боти, соціальні мережі, медіа, стрімінгові платформи тощо [1].

Проте варто звернути також увагу і на те, що поточний стан світової економіки яскраво демонструє незаперечний факт того, що підприємницька діяльність стає все більш залежною від цифрових технологій та систем [2]. Власне, ця залежність привносить ряд труднощів та викликів, подолання яких є обов'язковим задля досягнення вищеописаних переваг від використання цифрових технологій та систем у бізнесі. Причиною цьому є стрімкий розвиток технологій, що вимагає постійного оновлення бізнес-процесів, збільшення необхідної кількості ресурсів і компетентностей для проведення цифрової трансформації. Відповідно до джерела [2], прийнято виділяти наступні перешкоди на шляху до впровадження цифрових технологій та систем у бізнес:

- ✓ високі витрати на модернізацію інфраструктури підприємства та навчання персоналу новим технологічним засобам;
- ✓ недосконалість законодавства та відсутність чітких регулятивних норм у сфері цифровізації бізнесу;
- ✓ ріст чи поява значних ризиків, пов'язаних з кіберзагрозами та безпекою даних;
- ✓ відсутність організованих бізнес-процесів та їх чіткого структурування.

Так чи інакше, цифрова трансформація спрямована в першу чергу на досягнення підприємствами нових можливостей шляхом поетапного залучення цифрових технологій та систем з врахуванням усіх зовнішніх чи внутрішніх обмежень [4]. Хоча не можна нехтувати тим фактом, що залучення цифрових технологій та систем в бізнес певною мірою дозволяє обійти наявні обмеження на шляху виготовлення продукту чи послуги, а також комунікації з клієнтами. Щодо рівня впливу технологій та систем на бізнес, то прийнято виділяти три ступеня: високий (до якого відносять ІОТ, AI, BPM системи, роботизація, big data), середній

(блокчейн, GPS, VR, інтелектуальні сенсори та датчики), низький (ІКТ, мобільні та WEB застосунки, платформи для електронного бізнесу) [1]. Окрім того, залучення новітніх технологій в бізнес також пропорційно забезпечує їх розвиток, що в довгостроковій перспективі означає отримання бізнесом ще більшої кількості переваг від цифрової трансформації [3].

Підсумовуючи все вищезгадане можна зробити висновок, що використання цифрових технологій та систем є важливим фактором розвитку сучасного бізнесу. Успіх від проведення цифрової трансформації надає ряд вагомих переваг, проте він також досить сильно залежить від спроможності підприємства до проведення інтеграції своїх бізнес-процесів із інноваційними рішеннями, зберігаючи при цьому баланс між технічними, фінансовими, організаційними та операційними аспектами своєї діяльності [2]. Разом із тим, використання цифрових технологій та систем в бізнесі створюють ряд перешкод, подолання яких вимагає проведення комплексних рішень, що враховували б в собі особливості стратегічної інтеграції технологій та систем розвиток цифрової грамотності, адаптивність організаційної культури.

Література

1. Вербівська Л. В., Буринська О. І. Використання цифрових технологій у підприємницькій діяльності. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3814/3734>
2. Гарматій Н.М., Мартиняк І.О., Ціх Г.В. Класичні та сучасні моделі економіки: навч.посібник. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2023.300с.
3. Здреник В., Грод А., Очеретко Б., Бохонський В. Вплив цифрових технологій на розвиток бізнесу: трансформація бізнес-моделей та управління інноваційними проектами. *Економічний аналіз*. 2024. Т. 34, № 2. С. 453–464.
4. Левицький В., Радинський С., Крупка А. Використання цифрових технологій у підприємстві: сучасний погляд та правова база. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 2(20). С. 73–87.
5. Яцкевич І. В., Красностанова Н. Е. Цифрові технології у підприємницькій діяльності. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 1. С. 38–44.